

Ú T I J E L E N T É S

Helyszín, időpont: Krsko (Szlovénia), 2010. május 14-17.
Tárgy: NYMTIT szakmai út
Résztevő: Nős Bálint, Somogyi Szabolcs (RHK Kft.)

1. A szakmai program

A szakmai program két látogatásból állt. Először a Franc Bogovic Krsko polgármestere fogadta a delegációt, majd látogatást tettünk az atomerőműben.

2. Érdemi tapasztalatok

Kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok elhelyezése

- Szlovéniában 2003-ban elfogadtak egy törvényt, ami tartalmazta a menetrendet a kis és közepes aktivitású hulladék elhelyezési program időütemezésével kapcsolatban. Ez 2008-ra irányozta elő a telephely kijelölést és 2013-ra az üzembe vételt. A program kis csúszást szenvedett, 2009-ben jelölték ki Krsko mellett (az erőműtől 400 m-re) a telephelyet, és az üzembe vétel várható időpontja 2015-2016 lesz.
- A tároló silós típusú lesz és első ütemben 2 db 55 m mély silót alakítanak ki. A leszerelési hulladék mennyiségét is figyelembe véve összesen 4 silóra lesz szükség.

Kiégett fűtőelemek kezelése

- A kiégett fűtőelemeket az atomerőmű területén nedves körülmények között tárolják. A pihentető medencében sűrítették a rácsosztást és így 1694 pozíciójuk van, ami 2023-ig, az eredetileg tervezett üzemidő végéig elegendő. Jelenleg nincs döntés a back-endről, a horvátokkal közösen gyűjtik a pénzt a majdani megoldás finanszírozására.

Lakossági támogatás

- Az összes lakossági támogatásra fordított összeg Krsko körzetben 9 M €. Ebből 7 M €-t kap Krsko és 2 M €-t Brezice. Korábban a támogatás mértéke 6,7 M € volt (csak az erőmű miatt, ezt 1988 óta kapják), de tavaly megtörtént a kis és közepes aktivitású radioaktív hulladék-tároló telephely kijelölése, ami miatt 2,3 M €-val nőtt a támogatás mértéke.
- A támogatás mértéke a város költségvetésének 15-20 %-át teszi ki. Elsősorban pályázatok önrészeként használják fel. Uniós szinten is Krsko az egyik legsikeresebb város az elnyert EU-s pályázatok vonatkozásában.
- Jelenleg vita van az önkormányzatban, hogy a továbbiakban megengedjék-e azt, hogy a támogatás egy részét szétosszák a helyi lakosok között. Bogovic polgármester úr ezt nagyon nem támogatja, mert rengeteg konfliktust generálna. A helyi szinten érezhető hatása a támogatásnak az, hogy a helyi adók jóval alacsonyabbak, mint más városokban. Ezen kívül

adókedvezményel, olcsóbb telkekkel próbálnak munkahely teremtő beruházásokat a térségbe csábítani, valamint az egyik egyetemi kar épületét is a támogatásból építették fel.

- A Krsko-ban létesülő radioaktív hulladék-tároló telephely kiválasztási folyamat elejétől helyi együttműködést (partnership) alakítottak ki a belgákhoz hasonlóan. Ebben részt vettek a lakosok, civilek, helyi vezetők, ARAO. Több bizottságot hoztak létre, melyek speciális kérdéseket tárgyaltak meg. Műszaki, biztonsági kérdésekben független, nemzetközi szakértőket is felkértek felülvizsgálatra. A helyi partnerség sikerre vezetett, mert a közvélemény kutatások eredményei szerint a helyi lakosság többsége támogatja a projektet.

Krsko atomerőmű

- Egy 696 MW-os nyomottvizes Westinghouse blokk üzemel. A megtermelt áramot fele-fele arányban osztják meg Szlovénia és Horvátország között. Ez a megtermelt áram a Szlovén igény közel 40 %-át teszi ki. Az előállítás önköltsége 0,3 €/kWh.
- A blokk tervezett üzemideje 40 év, aminek a 20 éves meghosszabbításán dolgoznak. Új blokkon gondolkodnak, de túl sok konkrétum még nincs. Egy biztos, ha új blokk épül, az Krsko-ban lesz.
- A 624 erőműves dolgozó 2/3-a környék lakosságából kerül ki.
- A hulladék kezelés terén alkalmaznak szuperkompaktort, és bérégetésre Studsvikba szállítanak hulladékot.
- A 12 hónapos reaktor kampányt két lépcsőben előbb 15, majd 18 hónaposra növelték. Az átrakások ősszel és tavasszal vannak, amikor kisebb az igény.

Paks, 2010. június 1.

Nős Bálint
tudományos munkatárs

Somogyi Szabolcs
koordinációs menedzser

Képek

